

кредитних операціях, що надасть змогу значно скороти час виконання операцій по розрахунку та погашенню сум пені.

*К.е.н., доцент Ілляшенко К.В.
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь
E-mail: katerina.illyashenko@tsatu.edu.ua*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СКЛАДАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ ЗВІТНОСТІ

Статистична звітність – це централізована форма контролю державою за діяльністю організацій, підприємств, установ через періодично поставляються до відповідних органів встановлених в законному порядку статистичних звітів, що містять дані про діяльність організації за певний період. Достовірність відомостей у статистичних звітах засвідчується підписами відповідальних осіб.

Розглянемо, більш детально, що означає статистична звітність.

Відомості про діяльність підприємств, організацій надходять до статистичних органів у встановлені терміни у вигляді певних документів (звітів). Бланки таких звітів називають формами статистичної звітності. Кожна з них має свій шифр і назву.

Статистична звітність – це особлива форма організації збору даних, притаманна тільки державній статистиці. Державна статистика включає всі види статистичних спостережень (регулярні і періодичні звіти, одноразові обліки, різного роду переписи, вибіркові, анкетні, соціологічні, монографічні обстеження тощо), форми і програма яких затверджені державним комітетом статистики.

Статистична звітність підрозділяється на поточну і періодичну.

Звітність за періодичністю поділяється на:

- термінову – містить дані за місяць і менше;
- квартальну – містить дані за квартал;
- піврічну – містить дані за півріччя;
- річну – містить дані за рік.

Але зараз існує декілька форм, які подаються навіть раз у два роки.

Статистичне спостереження у формі звітності використовує тільки одне джерело даних – документи. Перш за все це документи бухгалтерського обліку підприємств, організацій. Таким чином, дані бухгалтерського обліку є базою статистичної звітності.

У звітність входить заповнення зазначених законодавством або галузевими нормами спеціалізованих форм, проставлені цифри за періодами, наприклад, за тижнем, місяцем, роком. Звітність повинна бути вибудована у систему, що формується показниками, які тісно пов'язані між собою.

У первинний облік входить реєстрація різних фактів (подій, процесів і угод), вироблених у міру їх звершення і відповідно, на первинному обліковому документі. Якщо це торгівля то до первинних облікових документів можна віднести наряди на відпуск товарів, рахунки-фактури, накладні. У функції первинного обліку входять операції спостереження, мається на увазі підрахунок підсумків і реєстрація даних [1, с.835].

Всі підприємства або установи представляють встановлені форми статистичної звітності, як розкривають різні сторони їх діяльності. Тільки органи державної статистики мають право затверджувати існуючі форми статистичної звітності.

Особливістю статистичної звітності є те, що вона являється сукупністю показників, що мають як кількісну, так і якісну природу, якими охарактеризована активність підприємства в конкретний проміжок часу. Як правило вона застосовується з метою моніторингу показників за обсягом продукції, що випускається (або послуг, що надаються), пересування грошових коштів, аспектів, що відображають кадрову складову.

За видами статистичну звітність можна поділити на дві форми. По-перше це типова статистична звітність (або загальна), а по-друге спеціалізована. Обидві вони, як правило, надаються в відомства в рамках єдиної інформаційної системи [2, с.76].

Загальна звітність – це вид звітності, яка містить одні і ті ж дані для певної сфери народного господарства і для підприємств (установ) народного господарства в цілому.

У зміст спеціалізованої звітності входять специфічні показники окремих галузей промисловості, сільського господарства тощо.

Подання статистичної звітності є обов'язковою процедурою. Якщо підприємство не буде надавати в держкомстат інформацію, то законне стягнення адміністративного характеру йому гарантовано. Дане стягнення може бути штрафом або ж попередженням.

Важливим критерієм для згаданої процедури, тобто подання статистичної звітності, є терміни. А якщо підприємство передало інформацію в держкомстат, припустимо, запізнившись щодо розрахункової дати більш, ніж на добу, це може бути розцінено як ненадання відповідних форм. Результатом може бути так само штраф або попередження.

Важливо пам'ятати, що статистична звітність підприємства повинна відображати достовірні відомості. Спотворення інформації неприпустимо за законом. Систему статистичної звітності на підприємстві важливо побудувати так, щоб дані, що надаються в офіційні відомства, проходили ретельну перевірку на предмет достовірності.

Серйозною умовою перевірки відомостей, що направляються в держкомстат, є зобов'язання передавати державним структурам разом з типовими формами і установчі документи. Відомості звідти використовуються для присвоєння особливого роду кодів і включення інформації про компанію в єдиний реєстр підприємств, який контролюється відомством.

Однак виникає абсолютно закономірна проблема в стандартизації даних. Вона вирішуються уніфікацією форм статистичної звітності [3, с.69].

У століття глобалізації статистична звітність може подаватися в будь-якому вигляді, використовуючи будь-який носій. Це може бути пакет документів або файли в електронному вигляді, вислані державному органу статистики через Інтернет. Порядок подання таких даних визначаються відповідним законодавством, яке важливо не порушувати.

Зауважимо, що останнім часом на офіційному сайті державного комітету статистики є електронний кабінет респондента та інші корисні сервіси, які допомагають бухгалтерам у поданні звітності.

В силу вище сказаного, статистична звітність надає державним органам управління вкрай необхідну інформацію. Такі звітності дають змогу стежити за динамікою обсягу промислового виробництва і продукції різних галузей народного господарства, робити оцінку комплексного розвитку країни і регіонів, вивчати співвідношення різних форм власності по галузях і регіонах, порівнювати ефективність діяльності державних і недержавних організацій і підприємств тощо.

Цілком зрозуміло, чому статистична звітність підприємства завжди матиме інтерес у державних органів влади як на місцевому, так і на державному рівні. При наявності таких звітів, що надають достовірну і перевірену інформацію, своєчасно переданих в уповноважені організації, статистичні органи будуть формувати зведені звіти про розвиток регіону або держави в цілому.

Список використаних джерел

1. Ілляшенко К.В. Облікові аспекти формування показників статистичної звітності / К.В. Ілляшенко // *Економіка та суспільство*. 2018. №15. С.833-836.
2. Жук А. Статистическая отчетность. / А. Жук, А. Озеран // *Бухгалтерский учет и аудит* 2005. № 8. С. 74-88.
3. Проблеми складання статистичної звітності на вітчизняних підприємствах / К.В. Ілляшенко // *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. №29. С. 67-71.